

Protokoll

fört vid Sveriges Hembygdsförbunds riksstämma 2019

Stämmoförhandlingarna hölls på Hotell Clarion, Grand, Östersund den 25 maj
2019, kl. 13.00 - 16.00

§ 1 Stämmans öppnande

Sveriges Hembygdsförbunds ordförande Maria Norrfalk hälsade alla välkomna till årets stämma med ombud, hedersmedlemmar och inbjudna gäster. Därefter förklarade hon stämman för öppnad.

Tre tillägg gjordes angående två tidigare motioner

§ 2 Val av stämmofunktionärer

- a) **Ordförande:**
Terese Bengard, Hammarstrand
- Vice ordförande:**
Trine Amundsen, Östersund
- b) **Föredragande sekreterare:**
Generalsekreterare Jan Nordwall
- c) **Protokollförare:**
Elisabeth Eriksson, Gävle
- d) **Två protokolljusterare:**
Lisbet Svensson, Kalmar och Lena Landin, Ramvik
- e) **Två rösträknare:**
Karl Petersén, Luleå och Anita Landin, Stockholm

Riksstämman beslutade att välja de av valberedningen föreslagna stämmofunktionärerna.

Stämмоordförande påminde om att eventuella ytterligare nomineringar av ledamöter till styrelsen och valberedningen skall vara inlämnade snarast. En talarordning, om tre minuters talartid, föredrogs och antogs.

Terese Bengard gick igenom hur hon planerar att lägga upp mötet och gav en vägledning till ombuden i mötesteknik.

§ 3 Upprop av närvarande ombud och styrelseledamöter, fastställande av röstlängd, bilaga 1

Ombuden ropades upp förbundsvis och 74 röstberättigade ombud, inklusive styrelseledamöterna, var närvarande. Antalet möjliga ombud är 90.

Riksstämman beslutade att fastställa röstlängden till 74 ombud.

§ 4 Fråga om stämmans stadgeenliga utlysande

Kallelsen till riksstämman skickades ut per e-post till de regionala förbunden den 22 mars. Information om hembygdsdagarna och stämman har funnits i Bygd och Natur nr 4/ 2018, nr 1/2019 och på hembygd.se.

I de tryckta stämmohandlingarna saknades förtroenderevisorers berättelse och dagordningen var delvis felaktigt uppställd. Rätt uppgifter skickades ut per e-post till ombuden.

Riksstämman beslutade att godkänna att stämman utlyst stadgeenligt.

§ 5 Fastställande av dagordning, bilaga 2

Den föreslagna dagordningen föredrogs.

Riksstämman beslutade att fastställa den förslagna dagordningen.

§ 6 Årsredovisning, bilaga 3

a) Verksamhetsberättelse

Jan Nordwall föredrog verksamhetsberättelsen utifrån rubrikerna. Han uppehöll sig särskilt kring medlemsantalet och neddraget statsbidrag från Naturvårdsverket.

Till punkten uppföljning av motioner har det tillkommit ytterligare information.

1. *Ang. sotning av kulturhistoriska byggnader på hembygdsgårdar.* Där har det lämnas besked om att frågor rörande undantag och dispenser är frågor som hanteras av kommunen.
2. *Ang. landskap och landskapsskyltar.* Trafikverket har meddelat att de inte kommer att skylta landskapsgränserna utefter våra vägar. Skulle någon vilja sätta upp skyltar på egen hand så bistår de med regler för hur skyltningen skall se ut och placeras.

I samband med föredragning av punkten Hembygdsförsäkringen framfördes ett tack till Länsförsäkringar Halland för gott samarbete.

Riksstämman beslutade att godkänna verksamhetsberättelsen och lägga den till handlingarna med de tre kompletterande punkterna.

b) Årsredovisning

Jan Nordwall föredrog årsredovisningen med resultat- och balansräkning och förvaltningsberättelse.

Riksstämman beslutade att godkänna årsredovisningen och lägga den till handlingarna.

c) Revisorernas berättelse

Revisor Nils Westling redogjorde för revisorernas arbete och läste upp revisionsberättelsen i en förkortad version.

Riksstämman beslutade att lägga revisionsberättelsen till handlingarna.

d) Fastställande av resultat- och balansräkning

Resultat- och balansräkningen fastställs enligt revisorernas förslag.

Riksstämman beslutade att fastställa resultat- och balansräkningen, samt att årets resultat 1 181 996 kr disponeras så att 781 550 kr avsätts till ändamålsbestämda medel: posten Investeringsfond och att 400 446 kr överförs i ny räkning.

§ 7 Fråga om ansvarsfrihet för SHF:s styrelseledamöter för den tid revisionen omfattat

Riksstämman beslutade att bevilja styrelsen full och tacksam ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

§ 8 Fastställande av arvoden och andra ersättningar till förbundsstyrelsen samt eventuella andra ersättningar

Valberedningsledamoten Gabriella Lönngren för mandatperioden redogjorde för valberedningens förslag till arvoden och ersättningar. Förslaget är att de skall vara oförändrade.

- Förbundsordförande skall ha ett årligt arvode om två prisbasbelopp och de bägge vice ordförandena skall vardera erhålla ett halvt prisbasbelopp.
- Ledamot som måste ta tjänstledigt med helt löneavdrag eller ta ut semester för att kunna delta i möten med förbundsstyrelsen, kan erhålla ett mötesarvode med 1 200 kr per dag. Detta gäller även för annat uppdrag åt SHF beslutat av styrelsen.

Riksstämman beslutade att fastställa de föreslagna arvodena.

- Reseersättning i samband med förrättning åt SHF skall utgå enligt billigaste och lämpligaste färdstätt.
- Bilersättning utgår enligt den statliga traktamentsnormen.
- Traktamente utgår vid förrättning åt SHF enligt det statliga reglementet.
- Ersättning för porto, telefon och dator utgår efter överenskommelse med SHF:s kansli i varje enskilt fall.
- Ersättning för hyra av privat rum ersätts med 200 kronor/natt.
- Ersättning för arbetslunch vid endagsförrättning kan utgå med 100 kronor.

Riksstämman beslutade att fastställa de föreslagna ersättningarna.

§ 9 Val

Valberedningsledamoten Gabriella Lönngren redogjorde för valberedningens arbete och därefter för deras förslag.

a) **Förbundsordförande för ett år**

Valberedningen föreslog omval av Maria Norrfalk, Uppsala

Riksstämman beslutade att välja Maria Norrfalk till förbundsordförande för nästkommande verksamhetsår. Beslutet är enhälligt.

b) **Fyra styrelseledamöter för de två nästkommande verksamhetsåren, t o m stämman 2021.**

Sven Jensén, Broby, omval

Eva Kempff, Tällberg, omval

Peter Olausson, Värmlands Nysäter, omval

Karin Malmsten, Värnamo, nyval

En styrelseledamot för det nästkommande verksamhetsåret, t o m stämman 2020.

Bo Nilsson, Bjurholm, omval

Karl Petersen, Norrbotten yrkade att Bo Nilsson skall omväljas på två år.

Valberedningens förslag är ett år

Inga-Britt Hultmar, Västerbotten bifaller hans yrkande.

Ingrid Zackrisson, Västergötland bifaller yrkandet och anser stadgebrott om man följer valberedningens förslag.

Votering begärdes och genomfördes.

Ordförande ställde proposition mellan valberedningens förslag på att Bo Nilsson skall väljas på ett år och Karl Petersens yrkande om två år.

Riksstämman beslutade i enlighet med valberedningens förslag att Sven Jensén, Eva Kempff, Peter Olausson och Karin Malmsten väljs på två år och enlighet med Karl Petersens yrkande att Bo Nilsson väljs på två år.

(Ledamöter valda till riksstämman 2020; Anna-Karin Andersson, Nyhammar, Gabriele Prenzlau-Enander, Värmdö och Conny Sandberg, Örebro Iréne Oskarsson, Gränna, Owe Norberg, Delsbo.)

c) **En förtroendevald revisor med en ersättare, för innevarande räkenskapsår**

Ordinarie: Nils Westling, Bergvik, omval

Ersättare: Lars Lingsell, Karlstad, omval

Riksstämman beslutade i enlighet med valberedningens förslag.

- d) **En auktoriserad revisor med en ersättare, för innevarande räkenskapsår**
KPMG har revisionsuppdraget hos SHF och utser själva en ordinarie revisor och en ersättare.

Riksstämman beslutade i enlighet med valberedningens förslag.

- f) **Antal ledamöter i valberedningen**
Valberedningen har tidigare bestått av fem ledamöter.

Riksstämman beslutade att valberedningen skall bestå av fem ledamöter.

g) Valberedning om fem ledamöter

Valberedningen har haft följande sammansättning sedan föregående riksstämman: Bengt Wallén, Gabriella Lönngren, Ingegärd Christiansson, Margareta Johanson och med Hans-Erik Qvarnström som sammankallande.

Följande fem ledamöter föreslås för de kommande två åren:

Gabriella Lönngren, Vuollerim, omval, sammankallande

Margareta Johansson, Indal, omval

Bengt Wallén, Västerås, omval

Ingegärd Christiansson, Arlöv, omval

Gerhard Jansson, Åmål, nyval

Riksstämman beslutade att välja de föreslagna för en tid av ett år och med Gabriella Lönngren som sammankallande.

e) Valberedningsinstruktion

Föreslogs att det inför valberedningens arbete inför nästkommande årsstämma skall styrelsen ta fram en valberedningsinstruktion.

Riksstämman beslutade att en instruktion för valberedningen skall tas fram.

§ 10 Behandling av inkomna motioner, bilaga 4

Motion 1

Bankers avgifter för Swish-betalningar till ideella föreningar

Karl Johan Stillström, Hakarps hembygdsförening med bifall från Jönköpings läns hembygdsförbund

Motionären tar upp följderna av att kontanthantering försvinner mer och mer och att avgiften som varje swishtransaktion kostar, gör att föreningarnas inkomst minskar. Då transaktionerna är många på låga belopp.

Yrkande

- att Sveriges hembygdsförbunds styrelse tar upp förhandlingar med de ledande bankerna att få till lägre eller inga avgifter för att behandla Swish-transaktioner

Conny Sandberg föredrog styrelsens svar

Styrelsen delar motionens mening att bankavgifter bör vara förmånliga för en ideell förening. Förslaget att försöka förhandla med bankerna har under året väckts av Värmlands hembygdsförbunds styrelse, vilket resulterade i att deras kassör fick SHF:s mandat att kontakta bankerna i frågan. Försöken till central förhandling har än så länge varit resultatlösa. Det faktum att hembygdsrörelsens föreningar använder sig av många olika banker, är en försvårande omständighet för central förhandling eftersom det inte går att uppskatta hur många transaktioner som ett avtal kan omfatta. Därför menar styrelsen att man främst bör försöka förhandla lokalt och eventuellt även samarbeta med annat lokalt föreningsliv.

Styrelsen förslår riksstämman att motionen med detta ska anses besvarad

Riksstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag.

Motion 2.

Fler bör läsa medlemstidningen Bygd och Natur

Skånes Hembygdsförbund, Sven Jensen, ordförande Olavi Olson, ledamot

Utifrån att så få, kanske 2% av hembygdsrörelsens medlemmar läser Bygd och Natur så syftar denna motion till åtgärder så att antalet läsare ökar och att tidningen om tre år läses av minst 30% av medlemmarna i anslutna föreningar.

Skånes hembygdsförbund föreslår därför:

- att prenumeration av Bygd och Natur ska ske direkt hos Sveriges hembygdsförbund eller hos dem förbundet anlitar för uppgiften.

- att Bygd och Natur utges i såväl pappersupplaga som digital utgåva. Den senare ska vara kostnadsfri för medlemsföreningarnas medlemmar.

Irené Oscarsson föredrog styrelsens svar

Styrelsen delar helt motionens mening att tidskriften Bygd och Natur borde nå en större läsekrets än idag. Styrelsen har därför i februari fattat beslut om ett utvecklingsprojekt i syfte att undersöka hur tidskriften Bygd och Natur kan utvecklas avseende målgrupp, innehåll och spridning. I detta ingår frågorna om hur man tecknar prenumeration samt om tidningen ska vara tillgänglig i digital version. Utvecklingsprojektet genomförs under 2019 och redovisas för förbunden senast under ordförandeträffen i början av 2020.

Styrelsen förslår riksstämman att motionen med detta ska anses besvarad.

Riksstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag.

Motion 3: Inför en enhetlig och rättvis medlemsavgift inom SHF!

Halländska hembygdsrådet För Halländska hembygdsrådet och ombud på riksstämman i Östersund: Bo Westman (ordförande), Gunbritt Lindmark (1 vice ordförande)

För några år sedan infördes en avgiftslättnad för föreningar med överstigande 1 000 medlemmar. Ett av argumenten var att medlemsstora föreningar t.ex. i städer, annars skulle avskräckas att gå med i SHF med en avgift på 13 kr per medlem. Motionären undrar om initiativet har gett fler medlemmar och om det är ett demokratiskt tillvägagångssätt.

Man ser en fara för hopslagningar av föreningar för att dra nytta av den lägre medlemsavgiften. Motionären anser vidare att det blir orättvist att avgifterna utifrån antalet enskilda medlemmar skall skilja sig åt.

Halländska hembygdsrådet föreslår Sveriges Hembygdsförbunds riksstämman:
- att nuvarande regel för föreningar med medlemsavgift för max 1 000 medlemmar tas bort

Styrelsens svar

Den rabatterade avgiften för stora föreningar tillkom efter organisationsutredningen 2006-2008, och infördes av riksstämman 2008 under tre år på försök från 2009. Riksstämman 2012 i Visby beslutade att den rabatterade avgiften skulle permanentas. Styrelsen instämmer principiellt i motionens mening, att avgiften bör vara lika för alla, men konstaterar att det i praktiken inte är rimligt att så radikalt förändra förutsättningarna för medlemskapet för de tre (3) stora föreningar som idag gynnas av rabatten.

Styrelsen föreslår riksstämman att avslå motionen.

Thomas Olsson yrkar bifall till motionen med stöd av Ing-Britt Hultmar, Gunbritt Lundmark

Anita Landin Stockholm yrkar bifall till styrelsens svar med stöd av Birgitta Biesheuvel och Margareta Johansson.

Votering begärs och genomförs. Ordförande ställer proposition mellan Thomas Olssons förslag om bifall och styrelsens förslag på avslag.

Utfall: Bifall till motionen 20 röster, avslag på motionen 48 röster.

Riksstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag.

Riksstämman ajournerades för kaffe kl 14.50 -15.20

Motion 4: Ang. minskande medlemsantal och nedläggningshotade lokalföreningar.
Västergötlands Hembygdsförbund (nedan skrivet som VHF).

Bakgrund: I dagens civilsamhälle är det en majoritet av föreningar inom den ideella sektorn som rapporterar att det är problem med vikande medlemstal och föreningar som i bästa fall i samverkan läggs samman men också att det blir vanligare med nedläggningar och föreningar som upplöses. Så har det också under en tidsperiod varit för hembygdsrörelsen och det är således inget unikt utan snarare ett tecken på en samhällsförändring över tid.

Yrkande

VHF föreslår årsstämman uppdra till styrelsen

- att texten i förslag till föreningsstadgar ändras i både punkt 14.1 och 14.2. I punkt 14.1 yrkas ändring i texten med tillägget, Under tiden från första beslutet till andra beslutet ska föreningen rådgöra med regionalt förbund om hur tillgångar eller skulder på lämpligt sätt ska hanteras. I punkt 14.2 yrkas ändring i texten med tillägg i meningen efter ordet instans, enligt vad som överenskommit mellan föreningen och regionalt förbund och årsmötet har att så besluta.

- att motionens mening antas och det ska ingå som ett nytt fokusområde i verksamhetsplanen med särskild prioritering som innebär att SHF:s kansli och styrelse avsevärt mycket mer aktivt

utarbetatar rådgivning, riktlinjer och stöttning hur föreningsarbetet kan förbättras samt att såväl information- som kommunikationsstrategier utarbetas för ändamålet.

- att styrelsen och kansliet tillsätter en arbetsgrupp som tillsammans med representanter från regionala förbund för framtiden kan utgöra en "insatsgrupp" beredda att biträda vid situationer, "krishantering", som regionala förbund inte klarar på egen hand.

Anna-Carin Andersson föredrog styrelsen svar

Det är mycket bra att Västergötlands hembygdsförbund uppmärksammar hembygdsrörelsens medlemsutveckling. Som det i särklass största förbundet med över 220 föreningar har förbundet också särskilt stora utmaningar att upprätthålla kontakt och stödja sina föreningar. Det kan konstateras att endast ett regionalt hembygdsförbund av 26 kan uppvisa en positiv utveckling de senaste fem åren. Styrelsen delar i stort motionens problembeskrivning, men inte motionens förslag till åtgärder.

Med hänvisning till ovanstående resonemang, vill styrelsen bemöta motionens olika yrkanden:

Yrkandet om tillägg till normalstadgarna: Styrelsen delar motionens mening att lokala föreningar bör vända sig till sitt regionala förbund för att inhämta råd. Det är dock en allmän rekommendation som inte bör införas i stadgar eftersom det därmed upplevs som tvingande. SHF:s kansli uppdras att göra en översyn av hur normalstadgarna presenteras, men stadgarna lämnas oförändrade i det avseendet.

Styrelsen föreslår riksstämman avslag på yrkandet.

Yrkandet om fokusområde: Fokusområdet Förenings- och demokratiutveckling i verksamhetsinriktningen för 2018-2022 är avsett att uppmärksamma medlemsutvecklingen. Styrelsen ser inget skäl till att ytterligare betona denna prioritering i ytterligare beslut.

Styrelsen föreslår riksstämman avslag på yrkandet

Yrkande om arbetsgrupp: Styrelsen anser att en centralt tillsatt grupp riskerar att uppfattas som ett uttryck för centralstyrning snarare än som en hjälpande hand. Kansliets löpande rådgivning, faddrarna och det regionala erfarenhetsutbyte som redan sker bör utgöra grunden för stöd till lokala föreningar i kris. I frågor som rör arkiv och samlingar ska föreningar också vända sig till museer och arkivinstitutioner i länet för rådgivning, eftersom dessa institutioner har ett ansvar för kulturarvet.

Styrelsen föreslår riksstämman avslag på yrkandet

Torwald Åberg yrkar på bifall till motionen.

Riksstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag.

Motion 5-6: Ang. begravningsplatsers kulturhistoriska värden

Bergs hembygdsförening, Jämtland

Bakgrund till båda motionerna: de kulturhistoriska värdena på våra begravningsplatser

Våra begravningsplatser speglar äldre tiders skick, sociala strukturer och estetik liksom dagens syn på gestaltning och på det förflutna. Samtidigt utgör begravningsplatserna för

många människor ett konkret och personligt möte med historien, vilket gör dem till betydelsefulla platser för stora delar av befolkningen. Det finns således ett stort allmänt intresse i att de kulturhistoriska värdena på våra begravningsplatser bevaras. Skyddet i lagstiftningen, främst 4 kap KML, är också generellt starkt. Där slås bland annat fast att begravningsplatsernas betydelse som en del av vår kulturmiljö ska beaktas, att de skall vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas eller förvanskas samt att det krävs tillstånd från länsstyrelsen för att väsentligt ändra begravningsplatser (4 kap. 11 och 13 §§ KML). På grund av sekulariseringen, förändringar i gravskick, urbanisering och ökat krav på gravstenssäkerhet har antalet återlämnade gravrätter ökat dramatiskt de senaste åren. En del, inte alla, av huvudmännen för begravningsverksamheten tar nu konsekvent bort ej kulturminnesmärkta gravstenar på återlämnade gravrätter. Det medför att endast ett fåtal gravstenar som har kulturminnesförklarats står kvar som solitärer på en i övrigt tom grön yta på äldre delar av begravningsplatserna. Denna utarmning har uppmärksamats av länsstyrelsen i Skåne i en skrivelse som man skickat till Riksantikvarieämbetet och Kammarkollegiet, (2018-11-22, Dnr 433 35737-2018).

Skrivelsen är förankrad i länsstyrelsernas Kulturmiljöforum som ställer sig bakom innehållet.

Motion 5: Förslag för att stoppa utarmningen av våra begravningsplatser

Yrkande

- att Sveriges Hembygdsförbund aktivt går in och stödjer de förslag till åtgärder som Länsstyrelsen i Skåne och Riksantikvarieämbetet har initierat för att förhindra den pågående utarmningen av våra begravningsplatser. Hembygdsförbundet bör ingå i den föreslagna samtalsgruppen bestående av Riksantikvarieämbetet, Svenska kyrkan, Länsstyrelserna och Kammarkollegiet

Motion 6: Finansiering av vården av våra begravningsplatser

Yrkande

- att Sveriges Hembygdsförbund som förslag till att täcka den befarade kostnadsökningen för att bevara det kulturhistoriska värdet på våra begravningsplatser, föreslår att den gemensamma begravningsavgiften skall gälla för alla innevånare som betalar kommunalskatt, oavsett vem som är huvudman för begravningsverksamheten.

Peter Olausson föredrog styrelsens svar på motion 5 och 6

Motion nr 5 från Bergs hembygdsförening tar upp frågor angående begravningsplatsernas kulturhistoriska värden som berör alla delar av vårt land. Sedan några år tillbaka har Sveriges Hembygdsförbund också en nationell samverkansgrupp tillsammans med representanter för Svenska kyrkan, där frågor om kyrkogårdarnas hotade kulturvärden tas upp. Det accelererande antalet återlämnade gravrätter är grunden i den utarmning av begravningsplatserna som sker genom ett systematiskt borttagande av gravstenar utan särskilt kulturminnesskydd. Det är glädjande att, som motionen nämner, frågan nu uppmärksammas också på myndighetsnivå. Sveriges hembygdsförbund ser med intresse på initiativen från Länsstyrelsen i Skåne och Riksantikvarieämbetet och följer processen: styrelsen delar motionärens syn att Sveriges Hembygdsförbund, som Sveriges största folkrörelse på kulturvårdsområdet, bör kunna spela en roll i det pågående arbetet och kommer att ställa sig till förfogande för samtal och samråd i frågan. Beslutet om vilka som skall ingå i samtalsgruppen ligger dock hos de myndigheter och organ som motionären omnämner.

Motion nr 6, om finansiering av vården av begravningsplatserna, gäller i grunden frågan om vad Begravningsavgiften enligt lagstiftaren kan användas till. De öppningar som finns för att genom begravningsavgiften bekosta också vård och säkring av återlämnade gravstenar hoppningivande, liksom motsvarande diskussion om att kunna använda den kulturantikvariska ersättningen för liknande ändamål. Styrelsen har stor förståelse också för motionens intentioner i önskemålet om en gemensam begravningsavgift för alla delar av landet. Vi konstaterar dock att frågan om skattenivåer och skattens kommunvisa fördelning ligger utanför Sveriges Hembygdsförbund påverkansmöjligheter.

Styrelsen föreslår riksstämman

- att anta motion 5, med de reservationer om Sveriges Hembygdsförbunds handlingsutrymme som beskrivs i kommentaren

- att avslå motion nr 6

Riksstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag.

§ 11 Behandling av styrelsens förslag, bilaga 5

Gabrielle Prenslau presenterade styrelsens förslag angående Demokratin 100 år.

1. Demokratin 100 år

2021 är det hundra år sedan det första riksdagsvalet med allmän rösträtt. Detta kommer att uppmärksammas av många, både regeringen och riksdag, folkrörelser och olika kulturinstitutioner runt om i landet. Styrelsen hoppas att även hembygdsrörelsen, som bär på det viktiga arvet från socken och landskommuner, kan delta i jubiléet. Föreningarnas intresse för lokalhistoria är en naturlig ingång. Man kan genom aktiviteter berätta om de kvinnor och män som lokalt drev frågan om allmän rösträtt. Man kan berätta om de tidiga politikerna och styret av landskommunerna. Man kan genom aktiviteter i föreningen även visa på hembygdsrörelsen och det lokala föreningslivets grundläggande betydelse för en positiv utveckling av demokratin.

Styrelsen föreslår därför riksstämman

- att medverka till att hembygdsrörelsen uppmärksammar demokratins hundraårsjubileum.

Riksstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag.

Eva Kempff presenterade styrelsens förslag till inriktning för Hembygdsförsäkringen.

2. Ang. intäkter och överskott från Hembygdsförsäkringen

Gruppförsäkringsavtalet med Länsförsäkringar Halland har genom åren genererat intäkter till Sveriges Hembygdsförbund. Intäkterna har huvudsakligen varit av tre olika slag; överskott från budget för arbetet med försäkringen, återbäring från LF Halland (eftersom LF är ett medlemsägt försäkringsbolag) samt bonus på gruppavtalet om den utbetalda skadeersättningen under föregående år understigit en nivå som regleras i avtalet.

De olika intäkterna har medfört att SHF har en post för Hembygdsförsäkringen i det egna kapitalet som enligt aktuell årsredovisning uppgår till drygt 2,9 miljoner kronor från tidigare års intäkter från försäkringen. Utbetalda återbäring och bonus har också bidragit till att SHF:s ekonomi redovisat större överskott både under 2017 och 2018.

Styrelsen ser det som viktigt att intäkter från gruppförsäkringsavtalet hanteras efter principer som har stöd i riksstämmobeslut, samt att det kapital som samlats kommer till nytta för hembygdsrörelsen.

Styrelsen föreslår därför riksstämman att besluta om följande inriktning:

- att återbäring från Länsförsäkringar Halland i förekommande fall ska utbetalas till försäkringstagarna,
- att bonus på gruppförsäkringsavtalet i förekommande fall kan användas för kollektiv medlemsnytta. Med detta kan avses investering i fortsatt utveckling av Hembygdsportalen, fördelning av projektmedel genom Sveriges Hembygdsfond, investeringsbidrag i skadeförebyggande arbete till skydd för kulturarvet samt andra åtgärder som vänder sig till den stora majoriteten av medlemsföreningar.

Riksstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag.

Styrelsen föreslår därtill att riksstämman beslutar

- att styrelsen kan lösa upp det ändamålsbestämda kapitalet om 2,9 miljoner kronor för Hembygdsförsäkringen,
- att 2 miljoner kronor av ovanstående 2,9 miljoner används för att förstärka Sveriges Hembygdsfond för att möjliggöra fördelning av bidrag till projekt i föreningarna,
- att resterande kapital på ca 900 000 överförs i löpande räkning som förstärkning av SHF:s grundkapitalet (vilket i aktuell årsredovisning uppgår till 766 350 kr).

Riksstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag.

3. Medlemsavgifter

Owe Norberg föredrog styrelsens förslag till medlemsavgifter

Styrelsen föreslår följande medlemsavgifter för 2021:

- 13 kronor per medlem i de till de regionala hembygdsförbunden anslutna hembygdsföreningarna medlemsantal per den 1 januari 2021,
- att medlemsföreningar betalar lägst 500 kr,
- att föreningar med fler än 1 000 medlemmar är befriade från avgift för överstigande antal
- att stödjande medlemsföreningar avgift är 2 000 kronor per år.

Riksstämman beslutade att fastställa de föreslagna medlemsavgifterna för 2021.

4. Budget för 2019 och ekonomisk plan för nästkommande två år, 2020-2021, bilaga 6

Jan Nordwall föredrog budget och ekonomisk plan. I budgeten för 2019 har posten *medlemsavgift* justerat till 5 380 000 kr och posten statsbidrag justerat till 1 995 000 kr.

Han förtydligade också att styrelsen fattar beslut om budgeten och att stämman informeras.

Riksstämman beslutade att godkänna redovisningen av ekonomisk inriktning för 2020 – 2021 och motta informationen om den justerade budgeten för 2019.

§ 12. Information om årets verksamhet; styrelsen verksamhetsplan, bilaga 7

Ordförande Maria Norrfalk föredrog verksamhetsplanen.

Verksamhetsplanen stödjer sig på ändamål, värdegrund och visionen *En levande hembygd öppen för alla*. Ett övergripande mål är att stärka folkrörelsen och bidra till en positiv medlemsutveckling.

Uppdraget

SHF:s uppdrag är att samla, stödja och företräda hembygdsrörelsen. Vi arbetar löpande med rådgivning till föreningar, kommunikation, statistik och genomför årliga möten med rörelsen som riksstämma, höstmöte och ordförandekonferenser. Vi svarar också för medlemservice i form av hembygdsportal och hembygdsförsäkring. I uppdraget att företräda hembygdsrörelsen nationellt ingår att bevaka politiken och myndighetsutövningen, att besvara remisser, uppvakta beslutfattare i angelägna frågor och att samverka med andra organisationer i frågor av gemensamt intresse.

Verksamhetsinriktning 2018-2022

Under perioden fokuserar SHF och de regionala förbunden gemensamt på:

- förenings- och demokratiutveckling
- barn och unga
- landskapets förändring

Därutöver ska SHF uppmärksamma och bidra till arbetet med

- hembygdsrörelsens arkivverksamhet
- hembygdsrörelsens samlingsförvaltning
- hembygdsrörelsens gemensamma IT-resurser
- det gemensamma arbetet med natur- och kulturlandskapet
- ett inkluderande och dynamiskt förhållningssätt till kulturarvet
- finansiering av hembygdsrörelsen och kulturarvet

Andra frågor av vikt under 2019

- Kultursamverkansmodellen
- EU-stöd – landsbygdsprogram och regionalfond
- Landskapen och ortnamnen
- Hembygdens helg på Skansen
- Insamling, statistik, service och kommunikation
- Hembygdsförsäkringen
- Rådgivning
- Kommunikation
- Personal och kansli

Jan Nordwall gjorde ett förtydligande gällande Bygdeband efter en fråga från Lisbet Svensson.

Riksstämman beslutade att tacka för informationen.

§ 13 Avslutning med avtackning

Stämмоordförande Terese Bengard tackade för sig och berömde alla stämmodeltagare för ett gott arbete och önskade alla lycka till och överlämnade klubban till Maria Norrfalk som tackade presidiet för väl genomfört arbete med blommor och presenter.

Hon tackade vidare Kjell Gustafsson för hans stora engagemang som styrelseledamot.

Maria tackade också Jan Nordwall och kansliets personal för nedlagt arbete.

Nästa stämma hålls i Nyköping den 22-24 maj 2020. Södermanlands läns hembygdsförbunds delegation hälsade alla välkomna till riksstämman nästa år med en lockande och inspirerande presentation av program och aktiviteter.

Trine Amundsen överlämnade vandringsstaven till Södermanlands läns hembygdsförbunds ordförande Thomas Olsson.

Maria Norrfalk tackade avslutningsvis alla närvarande och Heimbygda med ordförande Trine Amundsen för årets stämma för ett gott värdskap, och förklarade riksstämman för avslutad.

Protokollet justeras:

Terese Bengard
Ordförande

Elisabeth Eriksson
Sekreterare

Lena Landin

Lisbeth Svensson